

## **НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ**

Інвестиційна привабливість є інтегральною характеристикою окремих підприємств – об'єктів майбутнього інвестування – з позицій перспективності їх розвитку, розширення параметрів виробництва і збуту продукції, зміцнення позиції на ринку, ефективності використання активів та їх ліквідності, стану платоспроможності та фінансової стійкості, що в цілому може забезпечити відповідний рівень конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Тому одним із найважливіших завдань, які стоять перед кожним з них зокрема та перед економікою країни в цілому є підвищення рівня інвестиційної привабливості.

Особливої гостроти проблема підвищення інвестиційної привабливості набуває в сільському господарстві, яке значно відстало в технічному та технологічному розвитку, має низку особливостей, що зумовлюють необхідність прискорення інвестиційних процесів: незадовільний стан матеріально-технічної бази, її невідповідність рівню науково-технічного прогресу, нестабільність ринку агропродовольчої продукції, фінансові проблеми підприємств, низька рентабельність виробництва та окупність інвестицій. Більшість підприємств агропромислового комплексу залишаються економічно відсталими через низькі закупівельні ціни на сільськогосподарську продукцію, несформовану ринкову інфраструктуру, високі процентні ставки за кредити, недостатню державну підтримку сільськогосподарських виробників. Серйозним бар'єром для інвесторів, які бажають вкладати кошти в аграрний сектор, є недосконале вітчизняне законодавство.

Основні етапи процесу інвестування сільськогосподарського підприємства передбачають: вибір інвестиційної політики; безпосередньо процес інвестування сільськогосподарського підприємства; етап порівняння поточних показників з прогнозними. Під час реалізації інвестиційних проектів у сільськогосподарських підприємствах, крім економічної вигоди, варто враховувати додаткові ефекти у вигляді отримання таких позитивних результатів, як стабільність у забезпеченні сільськогосподарською продукцією, вихід на нові ринки, досягнення соціального ефекту, підвищення споживчих властивостей сільськогосподарської продукції, покращання екологічного стану в галузі та інші. Для оцінки інвестиційної ситуації недостатньо провести лише аналіз результатів соціально-економічного розвитку підприємства, серед яких найбільш вагомим є додатковий дохід від вкладення коштів, а й встановити ступінь ризику інвестора. Сільськогосподарським підприємствам крім загальнопоширених ризиків притаманні такі, як сезонність виробництва та неможливість прогнозування погодних чинників і впливів. Саме непередбачуваність погодних умов є однією з основних причин низької інвестиційної привабливості сільського господарства. Інвестиційна привабливість проектів визначається сукупністю багатьох показників.

Для оцінки інвестиційної привабливості українських сільськогосподарських підприємств необхідно використовувати такі методики, які дозволяють врахувати нестабільність внутрішньої економічної ситуації в Україні. Більшість методів оцінки як інвестиційної привабливості, так і ефективності самих інвестицій на підприємстві зорієнтована на короткостроковий період, а більшість інвесторів, як відомо, цікавить вкладення коштів на довгостроковий період експлуатації об'єкта. Тому пропонується проводити оцінку інвестиційної привабливості за методом прогнозування й дисконтування грошових потоків, який базується на одному з основних принципів фінансової теорії: вартість активів дорівнює скоригованій поточній вартості грошових потоків. Застосування двох основних фінансових теорій - часової вартості грошей і взаємозв'язку рівня ризику з прибутковістю дає змогу визначити очікування інвестора як дисконтований вільний грошовий потік, що змінюється даним активом у майбутньому.

До основних факторів що негативно впливають на надходження іноземних інвестицій, а точніше бажання розвинутих країн інвестувати саме в АПК України, можна віднести: – нестабільність і невизначеність законодавства в сфері АПК, невизначеність у питаннях власності, особливо на природні ресурси; - високі темпи інфляції, що є значно вищими, ніж у країнах ЄС; – скорочення платоспроможного попиту населення на продовольство; – високі відсоткові ставки за кредитами; – непередбачувані зміни в податковій політиці держави; – збереження монополізованої структури промислового сектору вітчизняного АПК; – відсутність ринкових механізмів, що регулюють цінові відносини сільськогосподарських, переробних, торгово-закупівельних підприємств; – неконвертованість національної валюти; – зниження прибутків вітчизняних виробників через необгрунтовано високу частку імпортного продовольства на внутрішньому українському ринку; – гострий дефіцит необхідної інвесторам та самим підприємцям комерційної, юридичної, ринкової інформації; – незавершеність процесів інституційних перетворень у сільському господарстві і в суміжних галузях АПК.

Для вирішення проблеми залучення іноземних інвестицій необхідно прийняти відповідні заходи, які б підвищили інвестиційну привабливість як підприємств, галузей, так і країни в цілому. Враховуючи досвід більшості зарубіжних країн, необхідно розробити комплексну програму залучення іноземних інвестицій як в країну, так і в окремі регіони та галузі, яка орієнтовно повинна складатися з таких дій:

- 1) створення стабільної та чіткої законодавчої бази, що стосується не лише інвестування, а й функціонування усієї економіки загалом;
- 2) максимальне спрощення бюрократичних процедур відносно інвестиційного процесу;
- 3) забезпечення адекватного фінансування пріоритетних для розвитку економіки України галузей, в т.ч. АПК;
- 4) боротьба з корупцією та злочинністю;
- 5) удосконалення та спрощення податкової системи країни, а також зменшення податкового тиску на підприємства;
- 6) сприяння розвитку стабільного та прозорого фондового ринку, який би відповідав міжнародним стандартам;
- 7) формування системи страхування інвестиційних ризиків;

8) створення спеціальних економічних зон в депресивних регіонах.

Для створення сприятливого інвестиційного клімату та його стабілізації потрібен тривалий період часу, тож навіть за умови, що всі вище перераховані дії будуть виконані, очікувати на швидкий результат не варто.

### **Література**

1. Вітков М.С. Розвиток інвестиційної політики в сільському господарстві України // Економіка АПК.– 2010.– №3. – С. 54-57.
2. Гайдуцький А.П. Інвестиційна привабливість аграрного сектора економіки України на міжнародному ринку капіталу: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.05.01 / Київ Національний університет ім. Т. Шевченка. – К., 2005. – 20 с.
3. Ліссітса А. Україна зацікавлена в довгострокових інвестиціях у сільське господарство // Урядовий кур'єр.– 2011.– №98. – С. 25.

Меднікова К.Г., студентка  
Центральноукраїнський національний  
технічний університет  
м. Кропивницький

### **ЗРОСТАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ**

В наші дні досить актуальною є проблема низької продуктивності праці, неефективного використання трудових ресурсів. І ця проблема може призвести до серйозних наслідків, тому що праця є одним із найголовніших чинників економічного розвитку. Доки над цим не почнуть серйозно працювати – економіка країни буде стояти на місці.

На даному етапі розвитку економіки України проблемними питаннями підвищення продуктивності підприємства є:

1. Проблема витіснення показника продуктивності праці такими фінансовими інструментами, як прибуток, рентабельність, заробітна плата та інші. На жодному рівні управління його не розглядають як основу виходу з кризи, як джерело економічного росту;

2. Відсутність явної залежності між прибутком і продуктивністю. Це призвело до незатребуваності цього показника в практичній діяльності. Зміни продуктивності й прибутку не завжди йдуть в одному напрямку. Прибуток може бути отриманий за рахунок цінового фактору й при зниженні продуктивності праці, а висока продуктивність не завжди супроводжується зростаючим прибутком, якщо товар не користується попитом;

3. Недосконалість існуючих методик вимірювання продуктивності праці, значна погрішність цього показника не дозволяє порівнювати продуктивність економічної системи на різних рівнях управління, особливо в період значних інфляційних процесів, змін асортименту продукції, структурних змін в економіці;

4. Сильно ослаблений мотиваційний механізм. Затримки у виплаті заробітної плати, низький її рівень, недосконалість існуючої системи оплати праці знизили зацікавленість працівників у ефективній праці й практично повністю зруйнували залежність між оплатою праці та її продуктивністю [1].